

LAKÓHELYEM

A SAJÁT LAKÓHELY MEGISMERÉSE

Készítette: Vásárhelyi Judit

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

A 2. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és mód- szerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
I. a) Ráhangolás					
A)	A diákok lerajzolják az iskolát és otthonukat egy-egy levelezőlapra. 10 perc	Megfigyelés Vizuális kifejezőképesség	Frontális – önálló rajzolás	tanulónként 2 levelezőlap nagyágú rajz- lap, zsírkréta	
I. b) Csoportalakítás					
A)	A diákok aszerint alkotnak heterogén csoportokat, hogy ki az, aki gyalog vagy közlekedési eszközzel érkezik az iskolába; 5 percnél rövidebb, 5 és 10 perc között, ennél hosszabb az útja. 5 perc	Az időérzék fejlesztése Viszonyítás	Kooperatív – szóforgó		
B)	Az iskolát fenntartó településenként 5 perc	Viszonyítás	Kooperatív – szóforgó		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és mód- szerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
C)	A rajzokat minden tanuló az iskolába járásának módját imitálva viszi a tanárhoz „pöfögve”, „sétálva”, „villamoson kapaszkodva”, eszerint képeznek csoportokat. 5 perc	Viszonyítás Testbeszéd	Kooperatív – szóforgó, helyzetgyakorlat		

II. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA

II. a) Az iskola helye a településen

A)	A közfelkiáltással legjobb iskolaképnek tartott lap a terjedelmes papiros közepére kerül, eléje az utca neve, iránya. A tanulók ráragasztják a rajzaikat a lapra. 20 perc	Viszonyítás Térbeli tájékozódás	Frontális – egyéni munka, térképkészítés, tárlatlátogatás	4 csomagolópa- pír összeragaszt- va, Blue tack	P1 (Az iskola helye)
B)	Az egyik iskolakép a leendő térkép közepére kerül, eléje az utca neve, iránya, települések szerint külön-külön papírokra a többi településeken álló otthonképek. 20 perc	Viszonyítás Térbeli tájékozódás Időbecslés	Frontális – egyéni munka, térképkészítés, tárlatlátogatás	Mint „A”, annyi csoport, ahány iskolafenntartó település	P2 (Bejárók)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és mód- szerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
C)	Csoportban megbeszélik, ki hányadik emeleten lakik. Van-e játszótér a közelben? Kinél van pince? Padlás? Lépcsőház? Be lehet oda menni? Lehet ott játszani? Nyitva van? A szülők engedik? A csoport-eredmények közös megbeszélése: Ki lakik legmagasabban? Ki játszott már a lépcsőházban? 20 perc	Viszonyítás Térbeli tájékozódás Szabálykövetés	Kooperatív – szóforgó, csoportforgó		
II. b) „Előttem van észak, hátam mögött dél...”					
A)	Hol kel fel a nap? Hol nyugszik le? Bejelölik napkeletet és napnyugatot (pl. nyitott és csukott szemű napocskával) az iskola épületéhez viszonyítva. 3 perc	Viszonyítás, térbeni tá- jékozódás	Kooperatív – szóforgó Egyeztetés	sárga kréta	
B)	Bejelölik napkeletet és napnyugatot (pl. nyitott és csukott szemű napocskával) az iskola épületéhez viszonyítva. A papírcsíkok a települések utcáit jelentik, a képek rajta a tanulók otthonát. Beszélgetés a térség nevéről: (Ki tudja, honnan származik a település neve? Kérdezzék meg szüleiket, nagyszüleiket, később térjünk erre vissza.) Van-e a térségnek összefoglaló neve? (Pl. Kiskunság, Bodrogsík, Káli-medence) 3 perc	Viszonyítás Térbeni tájékozódás	Kooperatív – szóforgó, egyeztetés	sárga kréta	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és mód- szerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
C)	A diákok lerajzolják azt a helyet vagy intézményt, ahová szülői kíséret nélkül, egyedül is elmehetnek. Az eredmények összesítése plakáton. 3 perc	Szabálykövetés Térbeni tájékozódás	Frontális – egyéni munka, rajzolás, megbeszélés	rajzlapok, színes ceruzák, csomagolópapír, Blue tack	
D)	Fakultatív otthoni munka: egy-egy rajz a faluházról, a templomról, a boltról, a tűzoltószertárról, az orvosi rendelőről vagy bármelyik érdekes, kedves házról, amelyekkel térképünket gazdagíthatjuk. 7 perc	Megfigyelés Vizuális kifejezőkészség	Frontális – egyéni rajzolás	levelezőlap méretű rajzlap, színes kréta vagy ceruza	
II. c) Mennyire ismerem?					
A)	A 1. feladatlapot kitöltik, majd párban ellenőrzik. 20 perc	Viszonyítás Megfigyelés Önbizalom	Frontális – egyéni munka, páros feladatlap, megbeszélés	D1 (Lakóhelyemen)	
B)	A 2. feladatlapot kitöltik, majd párban ellenőrzik. 20 perc	Viszonyítás Megfigyelés Önbizalom	Frontális – egyéni munka, páros feladatlap, megbeszélés	D2 (Mit gondolsz?)	
C)	A 3. feladatlapot kitöltik, majd párban ellenőrzik. 20 perc	Viszonyítás Megfigyelés Önbizalom	Frontális – egyéni munka, páros feladatlap, megbeszélés	D3 (Városban)	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és mód- szerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II. d) Ki él itt?					
A)	A „Mit gondolsz...” kezdetű kérdésekről leginkább eltérő véleményű párok jelentkeznek, esetleges eltérő véleményük mellett érvelnek, a vélemény információs forrását feltüntetik a térkép szélén. 8 perc	Véleményalkotás Érvelés Kifejezőkészség Gondoskodás Felelősség	Kooperatív – beszélgetés, vita	domináns szín az adatok meg- jelölésére	
B)	A települési csoportok szószólói bejelentik az eredményeket, ezek rákerülnek az adott település térképére. 8 perc	Véleményalkotás Érvelés Kifejezőkészség Felelősség	Kooperatív – beszélgetés, vita	domináns szín az adatok meg- jelölésére	
C)	A különféle módon iskolába járók csoportjainak szószólói bejelentik az eredményeket. 8 perc	Véleményalkotás Érvelés Kifejezőkészség Felelősség	Kooperatív – beszélgetés, vita	domináns szín az adatok meg- jelölésére	
II. e) Ismered a fákat?					
A)	A diákok lerajzolják a település legnagyobb, legöregebb fáját, majd kivágják a papírból, és a térképen a megfelelő helyre ragasztják. 10 perc	Megfigyelés Alkotás Gondoskodás	Frontális – egyéni rajzolás	levelezőlap nagyságú rajz- lap, színes ceru- za, olló	
B)	A diákok lerajzolják a település legnagyobb, legöregebb fáját. Megbeszélük: Hol él ez a fa? Milyen a környezete? Ki mikor látta először? Mikor legutóbb? 10 perc	Megfigyelés Alkotás Gondoskodás	Frontális – egyéni rajzolás beszélgetés	levelezőlap nagyságú rajz- lap, színes ceru- za, olló	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és mód- szerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II. f) Kit ismeresz?					
A)	A tanulók végiggondolják, kit ismernek, tudják a nevét, köszönőviszonyban vannak, tudják, kinek az anyukája, rokona. Mérlegelés után csoportok képzése kézfelmutatással: 5-ig, 10-ig, 20-ig. Ugyanezt a mérlegelést elvégezzük az anyukákkal is. Kérdés: Mit gondolsz, ha városban élnél, több embert ismernél? Kevesebbet? Miért? 5 perc	Viszonyítás Biztonság Önbizalom	Kooperatív – szóforgó beszélgetés		
B)	A „vágyott otthon” Arról beszélgetnek, milyen házban szeretnének lakni? Melyik utcában? Le is rajzolják. 10 perc	Viszonyítás Mérlegelés Jövőkép	Kooperatív – szóforgó Frontális – rajzolás	rajzlap, festék, színes ceruza	
II. g) Mit szeretek benne? Mit szeretnék másként?					
A)	A tanulók otthon a szülőkkel arról beszélgetnek, hogy inkább lagnának az iskolával közös településen? Miért? inkább lenne az iskola az ő lakóhelyükön? Miért? 2 perc	Viszonyítás Mérlegelés	Egyéni – interjú, Frontális – beszélgetés		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és mód- szerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B)	A tanulók otthon a szülőkkel arról beszélgetnek, hogy Miért jó városban lakni? Miért nem előnyös? Hogy lehet a hátrányokat ellensúlyozni? 2 perc	Viszonyítás Mérlegelés	Egyéni – interjú, Frontális – beszélgetés		
II. h) Ilyet szeretnék					
A)	A tanulók arról beszélgetnek, hogy milyen otthonra vágnak. Milyen házban szeretnének lakni? Melyik utcában? 20 perc	Viszonyítás Mérlegelés Jövőkép	Kooperatív – szóforgó Frontális – rajzolás	rajzlap, festék, színes ceruza	
B)	A tanulók dramatikus játékkal saját testükből élő térképet készítenek. 25-30 perc	Viszonyítás Mérlegelés Közös szempont meg- keresése	Kooperatív tanulás – tárlatlátogatás, drámajáték	tanulónként egy névkártya	P3 (Élő térkép)
C)	Beszélgetés a behozott válaszokról. 15 perc	Viszonyítás Mérlegelés Közös szempont meg- keresése	Kooperatív – szóforgó	saját jegyzetek	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és mód- szerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS					
III. a) Összegzés					
A)	Előre megszervezett betoppanó „vendég”-nek (gyerek vagy a tanár is eljátszhatja a szerepet) a térkép és a poszter bemutatása, a „vendéglátók” munkamegosztásban szerepelnek. 15 perc	Ismétlés Összefoglalás Tömörítés A lényeg kiemelése	Frontális – tárlatvezetés	az órán elkészült anyagok	álmélkodó, kérdezősködő „vendég” jó értékelési képességekkel
B)	Lakóhelyem! Büszkélkedő, hívogató képeslap rajzolása elképzelt városi barátnak, aki nem ismerheti a falu „jóságát”, illetve falusi barátnak, aki nem ismerheti a város „jóságát”. 10 perc	Autonómia Együttműködés Empátia	Frontális – önálló munka, rajzolás	levelezőlap nagyságú rajzlap	
C)	Az élő térkép birtokbavétele, használata. 10 perc	Empátia	Frontális – beszélgetés		

Mellékletek

P1 AZ ISKOLA HELYE

Először a gyalog, hamar érkezők, majd a gyalog lassabban, utoljára a közlekedési eszközzel érkezők helyezik el az otthonukat ábrázoló lapokat az iskola épületét véve középpontnak, és így tovább. Ahol lehet, az utcákat is megmutatják, a nevüket jelzik. A lapok a viszonylagos távolságnak megfelelően kerülnek a térképre. Minden lap rákerül.

A fennmaradó iskolaképek külön – például „Ilyennek látom az iskolámat” című plakátra kerülnek. Minden gyerek írja a saját rajza alá a nevét.

P2 BEJÁRÓK

Az egyes csoportok beszámolóí szerint e résztérképekre rákerül a település neve, annak a rajta közlekedő eszköznek rajza, amivel a gyerekek bejárnak. Az iskola képének rögzítése után a legközelebről bejárók településével kezdjük a felragasztást, és haladunk egyre messzebb.

A fennmaradó iskolaképek külön – például „Ilyennek látom az iskolámat” című plakátra kerülnek. Minden gyerek írja a saját rajza alá a nevét.

P3 ÉLŐ TÉRKÉP

Annyi névkártya készül, ahány tanuló van az osztályban: a települések nevééről, vízfolyásról, dombról, erdőről, jeles épületről. Egy-egy fiú lehet bejáró busz vagy vonat, a tanáré lesz az iskola.

Az udvaron az eddig szerzett térbeni tájékozódásukat használva, a térképre emlékezve felállnak. Az élőkép meg is mozdulhat: a patak „folyik”, az erdő „hajladozik”, a domb terpeszkedik, a busz pöfögve „viszi” a gyerekeket haza. Egy-egy gyerek leteheti a névkártyáját a helyére, és „mozoghat” a térképen: elmehet a barátjához a másik faluba, „elköltözhet”.